

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3132/2022. (IV. 1.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 56.Pkf.634.681/2020/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A gazdasági társaság indítványozó jogi képviselője (dr. Misefay Tibor ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában a Fővárosi Törvényszék 56.Pkf.634.681/2020/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól, mivel az véleménye szerint ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel.
- [3] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege az ügyben előterjesztett beadvány és a bíróságok által hozott határozatok alapján a következőképpen foglalható össze.
- [4] Az indítványozó jogi személy kérelmeztként vett részt a kérelmező által kezdeményezett nemperes eljárásban.
- [5] A kérelmező a közjegyző kirendelt tartós helyettesétől (a továbbiakban: közjegyző) igazságügyi szakértő kirendelése iránti előzetes bizonyítás lefolytatására irányuló nemperes eljárás lefolytatását kérte.
- [6] A kérelmező előadta, hogy 2015. november 3. napján súlyos személyi sérüléssel járó közúti baleset vétnél részese volt Budapest belterületén. A baleset úgy következett be, hogy a kérelmező motorkerékpárjával a kérelemben megnevezett kereszteződésben elcsúszott az útburkolat hibája miatt, melynek következtében súlyos, egész életére visszamaradó sérüléseket szenvedett. A kérelmező balesetének oka álláspontja szerint az, hogy a baleset helyszínén az indítványozó útburkolat javítási munkálatokat végzett, azonban ezen munkálatokra utaló semmilyen figyelmeztető jelzés nem volt elhelyezve. A kérelmező az őt ért súlyos egészségkárosodásra tekintettel kérte az indítványozót, hogy az egészségkárosodással kapcsolatban felmerült kárát térítse meg. Az indítványozó és annak felelősségbiztosítója – az igény jogalapját nem vitatva – a kárt részben megfizette, azonban a megfizetett összeg a kérelmező álláspontja a szerint nagyságrendileg sem tükrözi az őt ért hátrányokat.
- [7] A közjegyző az eljárást indító kérelmet a 2020. március 27-én kelt 4. számú végzésével észrevételezésre küldte meg az indítványozó – a vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint elektronikus kapcsolattartásra kötelezett jogi személy – cégkapujára. A közjegyző a szakértőt kirendelő és a szakértőhöz intézett kérelmezői kérdéseket tartalmazó 2020. május 19-én kelt, 8. számú végzését ugyancsak megküldte az indítványozó cégkapujára. Ezen végzések ellen fellebbezésnek nem volt helye.
- [8] A közjegyző a 2020. június 30-án kelt 11058/N/59/2020/10. számú végzésével, amelyet postai úton kézbesített az indítványozónak, a csatolt díjjegyzékben foglaltaknak megfelelően az eljárásban kirendelt igazságügyi orvosszakértő szakértői díját összesen 300 000 forintban állapította meg. Rögzítette, hogy a végzés ellen fellebbezésnek van helye és a végzés jogerőre emelkedését követően intézkedik a benyújtott számla alapján a szakértői díjnak a kérelmező által bizalmi őrzésbe helyezett összegből történő kifizetése iránt, valamint a kérelmező részére megküldi a szakvélemény két példányát.
- [9] A végzésének indokolása szerint a szakértő díját a díjjegyzékkel egyezően állapította meg, mert a munkadíj- és költségigény megfelel az igazságügyi szakértők díjazásáról szóló 3/1986. (II. 21.) IM rendelet 2–10. §-aiban foglaltaknak.
- [10] Az indítványozó, mint kérelmezett a közjegyző 11058/N/59/2020/10. számú végzésével szemben benyújtott fellebbezésében elsődlegesen a közjegyző végzésének megváltoztatását, a szakértő kirendelése körüli hiányosságok miatt a szakértői díj megállapításának mellőzését, másodlagosan annak 10 000 forint összegben való

meghatározását, míg harmadlagosan az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Kjnp.) 1. § (1) bekezdése szerint irányadó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) alapján a lefolytatott teljes előzetes bizonyítási nemperes eljárás hatályon kívül helyezését és a közjegyző új eljárás lefolytatására történő utasítását kérte. Előadta, hogy csak a fellebbezéssel támadott végzésből szerzett tudomást arról, hogy a nemperes eljárásban igazságügyi orvosszakértő kirendelésére került sor. Álláspontja szerint nincs olyan körülmény, amely alapján a közjegyző a kérelmezett írásbeli nyilatkozat megtételére szóló felhívását vagy meghallgatását az előzetes bizonyítás elrendelése tárgyában mellőzhette volna a Kjnp. 19. § (4) bekezdése alapján. Kifogásolta, hogy a szakértőnek feltett kérdésekről, a szakvélemény időigényéről információval nem rendelkezik, és arra sem volt lehetősége, hogy a szakértő személyével kapcsolatos észrevételét, esetleges kifogását megtegye. Véleménye szerint a szakértő kirendelése körüli hiányosságok miatt a szakértői díj megállapítását mellőzni kell, amennyiben egy korábbi magánszakvélemény átvétele történt meg, úgy a valós munkadíj 10 000 forint lehet. Megítélése szerint a részére kiküldött .es3 formátumú iratok semmilyen joghatás elérésére nem voltak alkalmasak.

- [11] A kérelmező észrevételében a közjegyző végzésének helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy az előzetes bizonyítás elrendelése iránti kérelmében kifejezetten kérte az ellenérdekű fél értesítését és számára megfelelő idő biztosítását a kérdései feltételére. Álláspontja szerint az előzetes bizonyítási eljárásnak sem anyagi, sem eljárásjogi szempontból akadálya nem volt, a kérelmezett joggyakorlása rosszhiszemű. Kiemelte, hogy amennyiben a kérelmezett értesítése valóban akadályba ütközött volna, úgy ez sem lehetett akadálya az eljárás fogantatásának.
- [12] A szakértő észrevételében a közjegyző végzésének helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy az előzetes árajánlat alapján a kirendelő végzésben foglaltak szerint az orvosszakértői véleményét előterjesztette, ezért a becsatolt számla alapján a díj igénye megalapozott.
- [13] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 56.Pkf.634.681/2020/4. számú végzésével a közjegyző elsőfokú végzését helybenhagyta.
- [14] A másodfokú döntés indokolása szerint a közjegyző a döntése alapjául szolgáló körülményeket helyesen állapította meg és azokból helytálló jogi következtetést vont le. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság kiemelte, hogy a rendelkezésre álló iratokból kétséget kizáróan megállapítható, hogy a fellebbezéssel támadott 10. sorszámú végzés kézbesítése a kérelmezett részére szabályszerűen megtörtént, melyre figyelemmel a fellebbezési határidő megnyílt, a fellebbezés előterjesztésére, a határozat közlésétől számítva a Pp. 365. § (6) bekezdésében előírt határidőben került sor.
- [15] A másodfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a fellebbezési eljárás tárgya a szakértői díjmegállapító végzés felülvizsgálata volt. Erre tekintettel irreleváns a kérelmezettnek a kézbesítés módjával, a szakértő személyével, a kérdések feltevésével kapcsolatos előadása. A másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy a Kjnp. 25. § (3) bekezdése értelmében a szakértői bizonyítást elrendelő és a szakértőt kirendelő végzéssel szemben fellebbezésnek nincs helye, ezért a kérelmezettnek ezekkel összefüggő kifogásai sem relevánsak.
- [16] A másodfokú bíróság utalt arra, hogy a szakértő a 8. sorszámú végzésben előírt feladatát teljesítette, az abban foglaltaknak megfelelően, az előírt határidőben az igazságügyi orvosszakértői véleményét előterjesztette. Az indítványozó, mint kérelmezett alaptalanul hivatkozott arra, hogy az előzetes bizonyítás során csak egy korábbi igazságügyi szakértői vélemény átvételére került sor, mert ez nem helytálló. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a szakértő a feladatát teljesítette, ezért a kifejtett tevékenységért az előzetes árajánlat alapján felszámított munkadíj megillette, annak mellőzésére vagy csökkentésére a kifejtettek alapján kellő indok nem volt.
- [17] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-a alapján az alkotmányjogi panaszát, amelyet a főtítkár felhívására kiegészített. Az indítványozó a Fővárosi Törvényszék 56.Pkf.634.681/2020/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései sérelmére hivatkozással. Alkotmányjogi panaszában kérte azt is, hogy az Alkotmánybíróság kötelezze a Fővárosi Törvényszéket a kérelmezői fellebbezésnek – az alkotmányjogi panaszban foglaltak szerinti – elbírálására. Kérte a Fővárosi Törvényszék kötelezését az előzetes bizonyítás lefolytatására irányuló nemperes eljárás teljes hatályon kívül helyezésére.
- [18] Az indítványozó előadta, hogy a közjegyző az eljárást indító kérelmet észrevételezésre kizárólag .es3 formátumban küldte meg az indítványozó cégkapujára. A kérelmet és a végzést tartalmazó .es3 formátumú fájlt az indítványozó nem tudta megnyitni, így ténylegesen nem tudott tudomást szerezni a kérelem tartalmáról és a közjegyző felszólításáról.

- [19] Az indítványozó véleménye szerint a közjegyző által használt .es3 fájlformátum nem szerepel az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 17. § (1) bekezdésében a kötelezően elfogadandó fájlformátumokat tételesen rögzítő 1. melléklete szerinti jegyzékben. Álláspontja szerint .es3 formátum az üzleti-gazdasági életben sem minősül széles körben használt fájlformátumnak.
- [20] A közjegyző a szakértőt kirendelő és a szakértőhöz intézett kérelmezői kérdéseket tartalmazó 8. számú végzést ugyancsak kizárólag .es3 formátumban küldte meg az indítványozó cégkapujára. Az indítványozó ezt a végzést sem tudta megnyitni, így annak tényleges tartalmát nem tudta megismerni.
- [21] Az indítványozó rögzítette, hogy a közjegyző a nemperes eljárást ténylegesen lezáró 2020. június 30-án kelt 10. számú végzését postai úton küldte meg az indítványozónak.
- [22] Alapjogának sérelmeként értékelte az indítványozó különösen azt, hogy a jogszabályban nem meghatározott fájlformátum használata miatt a közjegyző megfosztotta az indítványozót a Pp. 301. § (4) bekezdésében előírt, a szakértő kizárásával kapcsolatos észrevételei megtételének jogától, továbbá a Pp. 307. § (2) bekezdése alapján a szakértőhöz intézendő kérdések indítványozásának a jogától.
- [23] Az indítványozó állítása szerint nem rendelkezett, és álláspontja szerint a hatályos jogszabályok szerint nem is kellett volna rendelkeznie olyan szoftverrel, amely az .es3 fájlformátumba csomagolt fájlok kibontására alkalmas lett volna.
- [24] Az indítványozó hivatkozott továbbá arra, hogy a – megítélése szerint – jogszerűtlen fájlformátum használata miatt nem értesült
- az előzetes bizonyítási irányuló eljárás 2020. március 20-ai megindításáról,
  - a kirendelt orvosszakértő személyéről, így az indítványozónak egyáltalán nem volt lehetősége a szakértő összeférhetlenségének jelzésére, illetve a szakértő kizárására vonatkozó indítványa megtételére,
  - arról a lehetőségéről, hogy az indítványozó a nemperes eljárás kérelmezettjeként kérdések tehetett volna fel a szakértőnek, ezáltal biztosítva a szakvélemény kétoldalúságát, illetve objektivitását.
- [25] Az indítvány kiegészítésben az indítványozó rögzítette: Jelen esetben az indítványozó is érzékelte, hogy őt érintő hatósági eljárás van folyamatban, de az eljárás „.es3 fájlokkal folytatott kommunikációjában” nem tudott részt venni, így nem tudta az eljárásban az őt illető jogait gyakorolni.
- [26] Az indítványozó kijelentette, hogy az eljárásban való tényleges részvételnek az .es3 formátum alkalmazási miatti ellehetetlenülése nemcsak az tisztességes eljárásra való alkotmányos jogát sértette meg, hanem az előzetes bizonyítás eredményét sem tudta az ellene indult perben felhasználni.
- [27] Az indítványozó kifejtette, hogy a nemperes eljárás során hozott közjegyzői végzések ellen nincs helye fellebbezésnek, hanem csak az eljárást ténylegesen lezáró szakértői díjmegállapítói végzés ellen lehet fellebbezni. Az indítványozó ezért a teljes nem peres eljárás lefolytatásával kapcsolatos kifogásait csak az egyetlen fellebbezhető végzés elleni fellebbezésben tudta kifejteni, amely indítványozói kifogásokat a másodfokon eljáró bíróság teljesen figyelmen kívül hagyott a fellebbezés elbírálása során. Megítélése szerint ez a jogorvoslathoz való jogának megsértését eredményezte.
- [28] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben.
- [29] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt. A tanács vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [30] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására – az Abtv. 27. §-ára hivatkozással – a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az Abtv. 53. § (2) bekezdése értelmében pedig az alkotmányjogi panasz iránti indítványt – a 26. § (2) bekezdése szerinti eset kivételével – az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani.
- [31] A Fővárosi Törvényszék 56.Pkf.634.681/2020/4. számú végzését az indítványozó jogi képviselőjének 2021. január 4-én kézbesítették, míg az indítványozó alkotmányjogi panaszát 2021. március 4-én nyújtotta be elektronikus úton az első fokon eljáró bíróságra.
- [32] Az indítványozó tehát az alkotmányjogi panaszt a Fővárosi Törvényszék 56.Pkf.634.681/2020/4. számú végzésével szemben a törvényi határidőn belül terjesztette elő.
- [33] Az indítványozó az eljárásban félként részt vett. A jogi személy indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására jogosult [Abtv. 51. § (1) bekezdése]. Az Abtv. 27. § (2) bekezdése értelmében jogállásától függetlenül érin-

tettnek minősül az a személy vagy szervezet, a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt; b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz; vagy c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.

- [34] Az indítvány az Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pontjának is eleget tesz, mivel az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal akkor fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [35] 3.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó – Alaptörvényben biztosított – jogát sérti [a) pont első fordulat].
- [36] A támadott bírósági határozat nem a per érdemében hozott döntés, de az adott közjegyzői nemperes eljárást befejező egyéb döntés.
- [37] A Kjnp. 1. § (2) bekezdése értelmében a közjegyző eljárása – mint polgári nemperes eljárás – a bíróság eljárásával azonos hatályú.
- [38] A Kjnp. 13. §-a pedig kimondja, hogy a közjegyzőnek az eljárás során hozott határozata (a továbbiakban: határozat) a jogorvoslat szempontjából a járásbíró végzésével azonos hatályú. Az eljárásban az ügy érdemében is végzéssel kell határozni. Az eljárást befejező végzés ellen fellebbezésnek van helye.
- [39] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a „[d]öntés (határozat) érdemi vagy nem érdemi mivoltáról a határozat meghozatalát megelőző és követő eljárás, az alkalmazandó anyagi jog, valamint a döntéssel érintett személyekre, jogaikra gyakorolt hatása együttes vizsgálatával lehet dönteni” (ABH 2010, 579, 585–586) {rövidített formában megismétli: 9/2013. (III. 6.) AB határozat, Indokolás [28], idézi 3111/2021. (IV. 14.) AB határozat, Indokolás [34]}.
- [40] Ebből következően minden konkrét ügyben az adott döntés jogszabályi környezetének és a döntés joghatásainak egyedi vizsgálata alapján dönthető el, hogy az adott döntés „érdemi vagy eljárást befejező döntés”-e [3111/2021. (IV. 14.) AB határozat, Indokolás [35]}.
- [41] Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatának megfelelően nem tisztán polgári eljárásjogi szempontok alapján kell állást foglalni abban a tekintetben, hogy a végzés érdemi döntésnek vagy eljárást befejező döntésnek minősül-e.
- [42] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az önálló eljárásban született és nem az ügy fő tárgyát érintő, azt lezáró határozatokat az Alkotmánybíróság csak akkor vizsgálta, ha azok független, az ügy főkérdésétől elkülönült kérdést érintettek, és ezért önálló ügynek minősültek.
- [43] A jelen ügyben vizsgált döntéstől alapvetően eltérő esetekben a döntés nem minősül eljárást befejező határozatnak: így például az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata alapján a büntetőeljárás kényszerintézkedéseket sem lehetséges alkotmányjogi panasszal megtámadni [3002/2014. (I. 24.) AB végzés].
- [44] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján a támadott végzés nem azért támadható panasszal, mert a döntés érdemében kihat a nemperes eljárás alanyainak jogi helyzetére, hanem azért, mert az előzetes bizonyítási eljárás iránti kérelem alapján induló közjegyzői polgári nemperes eljárásban a kérelem tárgyában hozott határozat ezen nemperes eljárást befejező határozatnak tekintendő, és ilyenként alkotmányjogi panasszal támadható. Ezen nemperes eljárás típus esetében értelemszerűen a nemperes eljárást nem is követi feltétlenül egy polgári per megindítása, mert az előzetes bizonyítás eredményének ismeretében a felek egyezsége is köthetnek peren kívül, vagy anyagi jogi igényük érvényesítésére más eljárásjogi lehetőségek például nemperes eljárások közül választhatnak. Ugyanakkor peren kívüli egyezség hiányában – végső soron – polgári pert indíthatnak.
- [45] 3.3. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, ennek feltételeit az 52. § (1b) bekezdése részletezi. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó kérelme e feltételeknek a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései vonatkozásában megfelel.
- [46] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján benyújtott alkotmányjogi panasz az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz és megjelöli az Alaptörvény megsértettnek vélt rendelkezéseit, a sérelmezett bírói döntést továbbá kifejezett kérelmet terjeszt elő annak megsemmisítésére.
- [47] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése vonatkozásában megjelölte az Alaptörvényben biztosított jog vélt sérelmének lényegét is.

- [48] 4. Az Alkotmánybíróság tehát a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése tekintetében vizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényben előírt további feltételeinek való megfelelést. Vizsgálata során a következőket állapította meg.
- [49] 4.1. Az Abtv. 52. § (4) bekezdése alapján az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia.
- [50] Az indítványozó szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga azáltal sérült, hogy bár az indítványozó is érzékelte, hogy őt érintő hatósági eljárás van folyamatban, de az eljárás „.es3 fájlokkal folytatott kommunikációjában” nem tudott részt venni, így nem tudta az eljárásban az őt illető jogait gyakorolni. Az indítványozó szerint az eljárásban való tényleges részvételének – .es3 formátum alkalmazása miatti – ellehetetlenülése nemcsak az indítványozó tisztességes eljárásra való alkotmányos jogát sértette meg, hanem az indítványozó az előzetes bizonyítás eredményét sem tudta az ellene indult perben felhasználni.
- [51] A nemperes eljárás során hozott közjegyzői végzések ellen nincs helye fellebbezésnek, hanem csak az eljárást ténylegesen lezáró szakértői díjmegállapítási végzés ellen lehet fellebbezni. Az indítványozó ezért a teljes nemperes eljárás lefolytatásával kapcsolatos kifogásait csak az egyetlen fellebbezhető végzés elleni fellebbezésben tudta kifejezni, amely indítványozói kifogásokat a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék – az indítványozó megítélése szerint – teljesen figyelmen kívül hagyott a fellebbezés elbírálása során. Az indítványozó szerint ez a tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jogának megsértését eredményezte.
- [52] 4.2. Az Alkotmánybíróság először is rámutat, hogy az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 16. § (2) bekezdése kimondja: „Az elektronikus ügyintézés biztosító szerv az ügyfélnek címzett nyilatkozatai megtétele során, ha jogszabály a kapcsolattartás módját nem határozza meg, a) az ügyfél ügyintézési rendelkezésében foglalt kapcsolattartási módot alkalmazza, b) ügyintézési rendelkezés hiányában az elektronikus kapcsolattartás módját szabadon választja meg.” Az indítványozó – több esetben elírást tartalmazva – hivatkozott a Kjnp. számos rendelkezésére, vagy azokat panaszában tartalmilag érintette. Az Alkotmánybíróság az indítványozó által felhívott bekezdések pontos jogszabályi szövegét – jelentőségük miatt –, idézi az alábbiakban.
- „Kjnp. 19. § (4) A kérelmező által megjelölt ellenérdekű felet az előzetes bizonyítás elrendelése tárgyában nem kell írásbeli nyilatkozattételre felhívni vagy meghallgatni, ha a kérelmező valószínűsíti, hogy az veszélyeztetné az előzetes bizonyítás eredményes lefolytatását. Ha a közjegyző az ellenérdekű fél írásbeli nyilatkozattételre történő felhívását vagy meghallgatását mellőzi, határozatát az ellenérdekű féllel csak az előzetes bizonyítás elrendelése esetében, és legkésőbb az előzetes bizonyítás foganatosításának a megkezdésekor kell közölnie; ha a közlés akadályba ütközik, ez az előzetes bizonyítás foganatosítását nem akadályozza.”
- „Kjnp. 20/A. § Az előzetes bizonyítást elrendelő végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.”
- [53] „Kjnp. 25. § (1) A közjegyző szakértőként az igazságügyi szakértőkről szóló törvény szerinti szakértőt vagy az abban meghatározott eseti szakértőt rendelhet ki.
- (2) A kirendelésre kerülő szakértő személyéről – a fél meghallgatása nélkül – a közjegyző dönt.
- (3) A szakértői bizonyítást elrendelő és a szakértőt kirendelő végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.”
- „Kjnp. 27/A. § A közjegyző a szakértői véleményt a kérelmezőn kívül kizárólag bíróság, ügyészség, közjegyző, bírósági végrehajtó, nyomozó hatóság vagy közigazgatási hatóság megkeresésére vagy adatkérésére küldheti meg, ha a megkereső vagy az adatszolgáltatást kérő törvényi rendelkezés megjelölésével igazolja, hogy törvény az ügy elbírálásához, továbbá jogosultság, illetve kötelezettség fennállásának ellenőrzéséhez feljogosította az adat kezelésére és megjelölte annak az eljárásának az ügyszámát és tárgyát, amelyben az igényelt adatok megismerésére törvény alapján jogosult. Ezek a szabályok alkalmazandók a szakértői véleménybe való betekintés engedélyezésére is.”
- Az Alkotmánybíróság több alkalommal rámutatott, hogy az elektronikus úton történő kapcsolattartásra vonatkozó hatályos jogszabályi rendelkezések be nem tartása esetén a bíróság által alkalmazott jogszabályok körét, ezek tekintetében a bírói jogszabályértelmezés helyességét vitató kérelmek az indítványozó számára kedvezőtlen bírói döntések tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját jelentik {lásd pl. 3270/2021. (VII. 7.) AB végzés, Indokolás [45]–[47]; 3349/2021. (VII. 23.) AB végzés, Indokolás [44]–[47]}.
- [54] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány azt célozza, hogy a bíróságok által eldöntött tény- és jogkérdéseket felülbírálati bírósággként vizsgálja felül az Alkotmánybíróság, és a jogerős döntéstől eltérően értékeli.

- [55] A bírósági határozattal kapcsolatos indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d*) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslással (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor.” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]} Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [56] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panaszja nem fogadható be, mert az egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, a bíróság jogértelmezését, jogalkalmazását vonja kritika alá, és a támadott határozatban foglalt döntést magát (annak hátrányos voltát) tekinti alapjogi sérelemnek, a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében {vö. pl. 3119/2015. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [57] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz indítvány akkor fogadható be, ha az abban kifejtettek a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet támasztanak alá, vagy ha alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetnek fel. Ezen alternatív feltételek bármelyikének megléte indokot ad a befogadásra.
- [58] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg ezeknek a követelményeknek, mert az indítványozó egyértelműen a bíróság jogértelmezését tartotta alaptörvény-ellenesnek.
- [59] A fentiekre tekintettel az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában meghatározott törvényi feltételek egyikének sem felel meg.
- [60] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszban nem állított olyan pontosan körülírt, releváns alkotmányjogi érvekkel alátámasztott alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vetne fel, ami a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolttá tenné.
- [61] 5. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 29. §-ában foglaltak, illetve az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének *a*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2022. március 8.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/989/2021.

